

ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Միջնակարգ բաժինի 9-րդ դասարան

2015 – 2016 տարեշրջան

Հայոց պատմության դասանիթերու բովանդակության պատկեր

Դասագիրք՝ «Հայոց Պատմութիւն

Հայաստան Ու Հայութիւնը Գ.-ԺԳ. դարերուն»:

Ուսուցչուհի՝ Անի Պիլալեան

<u>Բովանդակութիւն</u>	<u>Դասաւանդման նպատակակէտեր</u>
<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆ Զ. ԴԱՐՈՒՆ</p> <p>Բիւզանդական Հայաստան</p> <p>«Խզում հայ եւ յոյն եկեղեցիներու</p>	<p>-Գիտնալ որ Հայաստան դարձեալ կառավարուեցաւ պարսիկ մարզպաններով:</p> <p>-Պարսիկները չհամարձակեցան իրենց կրօնքը պարտադրել հայերուն:</p> <p>-Պարսկա-բիւզանդական պատերազմները աւելի քան մէկ դար Հայաստանը դարձուցին անվերջանալի պատերազմներու թատերաբեմ:</p> <p>-Նշել բիւզանդիոնի քաղաքականութիւնը, որ կը ձգտի Արեւմտեան Հայաստանը վերածել բիւզանդական նահանգի:</p> <p>-Գիտնալ որ յոյները կը ջանային հայերուն պարտադրել 451-ի Քաղկեդոնի ժողովին որոշումները:</p> <p>- Լուսաբանել Քաղկեդոնի ժողովին մօտեցումը: Ժողովը որդեգրած էր Քրիստոսի երկու՝ աստուածային եւ մարդկային բնութիւն ունենալու գաղափարը:</p> <p>-Եզրակացնելով, հայերը դատապարտեցին Քաղկեդոնի ժողովը եւ փոխարէնը հռչակեցին իրենց կրօնական անկախութիւնը:</p>

<p>Հայաստանի երկրորդ բաժանումը</p> <p>ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԻՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ</p> <p>Թեոդորոս Ռշտունի</p> <p>Եւ Հայ- Արաբ Մերձեցումը</p> <p>Բիզանդական Միջամտություն</p>	<p>-Գիտնալ որ 591-ին, Պարսկաստան եւ Բիզանդիոն կնքեցին հաշտութեան դաշնագիր մը, որմով Հայաստանը երկրորդ անգամ ըլլալով բաժնեցին իրենց միջեւ:</p> <p>-Նշել որ Է. դարուն սկիզբները Մերձաւոր Արեւելքի մէջ Մոհամմէտ հիմը կը դնէ նոր կրօնքի մը՝ իսլամութեան:</p> <p>-Գիտնալ որ հակառակ Ե. - Է. դարերու անկայուն վիճակին, եկեղեցական ճարտարապետութիւնն էր որ տուած էր Դուինի, Օձունի եւ Հոփսիսիմէի սքանչելի տաճարները:</p> <p>-Գիտնալ որ արաբները 640-ին կ'արշաւեն Հայաստան:</p> <p>-Հետեւցնել որ անոնք գրաւեցին Դուին մայրաքաղաքը:</p> <p>-Գիտնալ որ բիզանդական կայսրութիւնը կը մերժէ օգնել հայերուն:</p> <p>-Հասկնալ հայ ժողովուրդի այն որոշումը, ըստ որուն պէտք է ապաւինիլ սեփական ուժին:</p> <p>-Ծանօթանալ այս շարժումի առաջնորդին՝ Թեոդորոս Ռշտունիի:</p> <p>-Նշել որ Թեոդորոս Ռշտունիի եւ հայերու մեծամասնութեան յարումը արաբական քաղաքականութեան, գոհ չձգեց բիզանդական կայսրութիւնը:</p> <p>-Կայսրը յարձակեցաւ Հայաստանի վրայ:</p> <p>- Հայաստանի մէջ ձգելով յոյն կառավարիչ մը, կայսրը վերադարձաւ Կոստանդնուպոլիս:</p>
--	--

<p>Գրիգոր Մամիկոնեան</p>	<p>-Պատմել որ 661-ին արաբները Հայաստանի կառավարիչ կը նշանակեն Գրիգոր Մամիկոնեանը:</p> <p>-Գիտնալ որ ան նշանաւոր զինուորական եւ դիւանագէտ է:</p> <p>-Հետեւցնել թէ ինչպէս ան քսան տարի Հայաստանը պահեց խաղաղութեան մէջ:</p>
<p>Բագրատունիներու բարձրացումը</p>	<p>-Բաղդատելով Մամիկոնեան տոհմը բագրատունիներուն հետ, կրնանք ըսել որ այս վերջինները հետզհետէ շահեցան արաբներուն վստահութիւնը եւ սկսան առաջնակարգ դեր խաղալ հայ քաղաքական կեանքին մէջ:</p> <p>-Նշել որ հայերու եւ արաբներու միջեւ ապստամբութիւն մը տեղի ունեցաւ:</p>
<p>Վարդանակերտի կռի</p>	<p>-Պատմել որ կռիւը սկսաւ հայերու բուն յարձակումով Վարդանակերտ գիւղին մօտ:</p> <p>-Եզրակացնելով ըսենք, որ հայերը կոտորեցին արաբական զունդերը:</p> <p>-Օգտուելով արաբներու վստահութենէն, Հայաստանի մէջ հետզհետէ հեղինակութիւն ստացան Բագրատունիները:</p>
<p>ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ</p> <p>Հերոսամարտեր</p>	<p>-Վերաքաղել եւ մանրամասնել ստացուած տեղեկութիւնները ցեղասպանութեան մասին:</p> <p>-Նկարագրել Վանի, Ուրֆայի եւ այլ հերոսամարտերը:</p>
<p>Ցեղասպանութեան նուիրուած թանգարան</p>	<p>-Գիտնալ որ ե՞րբ եւ ինչո՞ւ համար կառուցուեցաւ հայոց ցեղասպանութեան թանգարանը, եւ Օիժեռնակաբերդի յուշահամալիրը (մանրամասն):</p>

<p>ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ՝ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԵԱՅ ԹԱԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆԸ</p> <p>Բագրատունիները</p>	<ul style="list-style-type: none">-Գիտնալ որ Է. դարու երկրորդ կեսին Հայաստան կը գտնուէր արաբներու տիրապետութեան տակ:-Նշել որ հայերը աշխատեցան վերականգնել հայրենի անկախութիւնը:-Բաղդատել Մամիկոնեանները Բագրատունիներուն հետ: Մամիկոնեանները սպառեցին իրենց ուժը՝ յաճախ անօգուտ կռիւներու մէջ: Իբրեւ արդիւնք՝ արաբական խալիֆայութիւնը կասկածանքով կը վերաբերէր իրենց հետ:-Բագրատունիները վարեցին Մամիկոնեաններու հակոտնեայ քաղաքականութիւն մը: Անոնք եղան աւելի դիւանագէտ եւ ճկուն:-Արդիւնք՝ անոնք կրցան շահիլ խալիֆայութեան վստահութիւնը: 862-ին իշխանաց իշխան տիտղոսը շնորհեց խալիֆան անոնց նահապետին՝ Աշոտ Բագրատունիին:
---	---